

V. ZÁVĚR

Tato diplomová práce se věnuje propojení internetu a mezinárodního práva soukromého a byla napsána s úmyslem usnadnit orientaci v existujících i nově vznikajících právních předpisech, upravujících předmětnou oblast a posoudit možnosti stávající právní úpravy a její použitelnosti na vztahy v internetovém prostředí.

Pro lepší přehled a pochopení práci začínám vymezením pojmu internet jako unikátního komunikačního média, které díky svému specifickému charakteru, především hranicemi států neomezenému působení a instantnosti akcí a reakcí, umožňuje vstupovat do vztahů nejen obchodních po celém světě. Tyto jsou povětšinou kvůli svému spojení s jinou zemí z právního hlediska chápány jako soukromoprávní vztahy s mezinárodním prvkem.

Následuje proto stručné seznámení se základy mezinárodního práva soukromého, příkladný výčet pramenů ovlivňujících oblast internetu a jejich stručná charakteristika. Zaměřila jsem se především na úroveň mezinárodní a evropskou. Především komunitární úprava cestou harmonizace základních struktur IT-práva zajišťuje, že předpisy členských států jsou téměř identické. Tím se výrazně zvyšuje právní jistota, která napomáhá rozvoji dalších e-vztahů a celého oboru. Obzvláště trendy komunitárního práva v oblasti kolizní a procesní jsou hodné následování. Důležitou roli hraje Směrnice o elektronickém obchodu, která zakotvuje princip původu pro obor e-commerce, a usnadňuje tak poskytování služeb informační společnosti v ES.

Domnívám se však, že pro futuro je důraz třeba klást na globální spolupráci. Snaha mezinárodních organizací o sjednocování různých vnitrostátních úprav kyberprostoru a odstraňování překážek e-obchodu se projevuje např. v případě Úmluvy UNCITRAL o používání elektronických prostředků při uzavírání mezinárodních smluv. Tento moderní dokument obsahující přímou úpravu e-smluv mezi stranami z různých států ovšem stále zůstává ve sféře soft-law.

Z uvedeného rozboru vyplývá, že neexistuje ucelená právní úprava IT oblasti. Právo se vyrovnává s nově vzniklými situacemi pomalu. Můžeme však říci, že ve většině případů jsou na virtuální vztahy použitelné předpisy upravující podobné situace v reálném světě.

Soudobá společnost je založená na obrovském toku informací, které nikdy nebyly přesnější nebo aktuálnější. Díky novým technologiím mohou probíhat projekty dříve nemyslitelné. Jedním z nich je i elektronické obchodování. Právě na něj jsem se zaměřila v druhé polovině své práce. Pokouším se osvětlit principy vzniku e-obchodu od vytvoření WWW stránek, přes přidělení domény až po podmínky, jež musí provozovatel respektovat při uzavírání smluv on-line. Významným prvkem e-commerce je rovněž ochrana spotřebitele při on-line transakcích, které se věnuji v posledních kapitolách.

Snažila jsem se zohlednit jak obecné principy, tak úpravu dané problematiky v rámci českých zákonů a předpisů relevantních pro provozovatele a spotřebitele v České republice jako členském státu EU. Považuji za nutné upozornit především na rozdíly v úrovni ochrany spotřebitele. Obecně platí, že s rostoucí vzdáleností mezi smluvními stranami rostou i rizika. Před započítím podnikání je proto rozumné prověřit si vnitrostátní nutně použitelné předpisy pro distanční smlouvy a přizpůsobit se jim, aby se předešlo nežádoucím situacím v budoucnosti (časté je porušování informačních povinností ve vztahu k spotřebitelům).

Na závěr mohu konstatovat, že kritéria, která mezinárodní právo soukromé a procesní používá, jsou po drobném přizpůsobení použitelná i na vztahy na internetu. Většina problémů, které vznikají v souvislosti se vztahy v kyberprostoru, je řešitelná v mezích tradičního mezinárodního práva soukromého a dalších právních odvětví. Přesto je třeba, zejména z důvodů, jež byly naznačeny v souvislosti s rozhodováním soudů (např. Yahoo! Inc.), pracovat na unifikujících globálních úpravách.